

Primària

Matemàtiques 1

Programació

Unitat 8

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat / Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i acompliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Instruments d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Vine a la ciutat

Descripció de la unitat

Els continguts d'aquesta unitat es desenvolupen tenint com a nucli motivador les diferències que podem establir entre les característiques que definixen un poble i una ciutat. Aquestes diferències es tracten afavorint actituds de respecte i de convivència. Un dels principals objectius és que l'alumnat veja els nous aprenentatges de manera atractiva i motivadora, i que gaudisca aprenent.

A través de les diferents activitats proposades en la unitat, es pretén que l'alumnat adquireisca els coneixements següents:

- Es presenten els nombres del 50 al 59, tenint com a suport l'àbac i els blocs multibase.
- Operacions de resta de nombres de dues xifres.
- Resolució de problemes triant les dades de l'enunciat.
- Els mesos de l'any.

Temporalització

Febrer

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Conèixer i construir els nombres del 50 al 59: ordre, valor i grafia.
- Comprendre i realitzar operacions de restes amb nombres de dues xifres.
- Desenvolupar estratègies per a la resolució de problemes, incidint en l'elecció de les dades necessàries per a la resolució.
- Conèixer i manejar la sèrie dels mesos de l'any.
- Adquirir el vocabulari relacionat amb els conceptes matemàtics de la unitat per a expressar els seus coneixements de forma oral i escrita.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT / CRITERIS D'AVUACIÓ / ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
<ul style="list-style-type: none"> • Comprensió d'un text adquirint el vocabulari relacionat amb els conceptes matemàtics de la unitat i afavorint l'interès per la lectura. • Descomposició de nombres en desenes i unitats, fins al 59. • Lectura i escriptura dels nombres del 50 al 59. • Resta de nombres de dues xifres. • Càlcul mental: sumar 7 i 8 a nombres d'una xifra. • Elecció de les dades necessàries per a la resolució del problema. • Coneixement de la sèrie que segueixen els mesos de l'any. • Iniciativa i constància a l'hora de resoldre els problemes, respectant els altres i col·laborant activament en els treballs d'equip. • Ús d'estratègies per a tractar la informació, convertir-la en coneixement propi i aplicar-la a diferents contextos, i participació activa en el propi procés d'aprenentatge. 	1. Construir els nombres del 50 al 59 utilitzant correctament els conceptes de <i>desena</i> i <i>unitat</i> .	1.1. Construeix nombres del 50 al 59 utilitzant correctament els conceptes d' <i>unitat</i> i <i>desena</i> .
	2. Identificar, llegir i escriure els nombres del 50 al 59.	2.1. Llig i escriu els noms dels nombres del 50 al 59 identificant-los amb les seues grafies. 2.2. Escriu, al dictat, els nombres fins al 59, relacionant els noms dels nombres amb les seues grafies.
	3. Col·locar i restar nombres de dues xifres.	3.1. Col·loca nombres de dues xifres de forma correcta per a operar. 3.2. Resta nombres de dues xifres.
	4. Resoldre operacions de càlcul mental.	4.1. Suma 7 i 8 a nombres d'una xifra.
	5. Resoldre problemes triant les dades.	5.1. Identifica les dades necessàries, ignorant les dades sobrants. 5.2. Resol problemes senzills i n'escriu la solució.
	6. Anomenar i identificar la sèrie dels mesos de l'any.	6.1. Anomena els mesos de l'any. 6.2. Identifica el mes anterior i el posterior a un mes donat. 6.3. Coneix el nombre de dies de cada mes.
	7. Mostrar iniciativa a l'hora d'afrontar els problemes i desenvolupar actituds de respecte i de col·laboració a l'hora de treballar en grup.	7.1. Mostra una actitud emprenedora i participa activament en les activitats d'aprenentatge cooperatiu.
	8. Conèixer les seues capacitats i buscar alternatives per a aconseguir l'objectiu establert.	8.1. Busca alternatives per a aconseguir resoldre la qüestió plantejada.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau de consecució dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard, buscarem evidències de l'alumnat que mostren la seua evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiabls (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Construeix nombres del 50 al 59 utilitzant correctament els conceptes d' <i>unitat</i> i <i>desena</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA per a construir els nombres amb blocs multibase i amb l'àbac. • Activitats del LA i dels RF on identifiquen els nombres amb 5 desenes i 5 unitats.
2.1. Llig i escriu els noms dels nombres del 50 al 59 identificant-los amb la seua grafia.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat del LA, que associa les grafies amb la quantitat que representen. • Selecció d'activitats del LA i dels RF on lliguen i escriuen els nombres fins al 59.
2.2. Escriu, al dictat, els nombres fins al 59, relacionant els noms dels nombres amb les seues grafies.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA on escriuen al dictat els nombres proposats.
3.1. Col·loca nombres de dues xifres de forma correcta per a operar.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA per a aprendre a col·locar nombres de dues xifres. • Activitats d'ampliació dels RF.
3.2. Resta nombres de dues xifres.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i de reforç i d'ampliació dels RF.
4.1. Suma 7 i 8 a nombres d'una xifra.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
5.1. Identifica les dades necessàries, ignorant les dades sobrants.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats reglades en la PD. • Selecció d'activitats del LA.
5.2. Resol problemes senzills i escriu la solució.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA i dels RF.
6.1. Anomena els mesos de l'any.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats de la PD. • Selecció d'activitats del LA i dels RF.
6.2. Identifica el mes anterior i el posterior a un mes donat.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i dels RF on completa taules o marca l'anterior i el posterior a un mes donat.
6.3. Coneix el nombre de dies de cada mes.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA.
7.1. Mostra una actitud emprenedora i participa activament en les activitats d'aprenentatge cooperatiu.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat d'aprenentatge cooperatiu proposada en la PD.

8.1. Busca alternatives per a aconseguir resoldre la qüestió plantejada.

- Activitat d'intel·ligències múltiples del LA.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Expressar oralment, de manera ordenada i clara, qualsevol tipus d'informació.	Entén l'enunciat dels problemes sense necessitat d'ajuda.
	<i>Pla lector:</i> Gaudir amb la lectura.	Llig i comprén la lectura inicial.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Aplicar els coneixements matemàtics per a la resolució de situacions problemàtiques en contextos reals i en qualsevol assignatura.	Aplica els coneixements apresos per a ordenar les dates d'aniversari dels seus companys i companyes d'aula.
<i>Competència digital</i>	Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.	Interpreta amb correcció el suport visual per a la realització de l'activitat.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Localitza en el calendari les dates proposades.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	Realitza estimacions i busca alternatives davant de les qüestions plantejades.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Desenvolupar capacitat de diàleg amb els altres en situacions de convivència i de treball i per a la resolució de problemes.	Escolta els altres de forma activa i respon amb arguments als companys i companyes, no perd la calma ni eleva el to de veu.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	S'esforça i persevera en el procés d'aprenentatge, atén, participa i realitza les activitats amb interès.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Dirimir la necessitat d'ajuda segons la dificultat de la tasca.	Demana ajuda quan la necessita, segons el que requereixca l'activitat.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.	Realitza el treball cuidant l'ordre i la pulcritud.

6. TASQUES

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Llegim i treballem amb el text i amb la imatge inicial

- Identifiquem les idees prèvies en el LA i els suggeriments metodològics de la PD.
- Observem la imatge i realitzem les activitats del LA i del LD; algunes d'aquestes activitats les fem en gran grup, tal com se suggerix en la PD.
- Realitzem l'activitat d'*Intel·ligències múltiples: Intel·ligència intrapersonal* del LA.

Tasca 2: Coneixem els nombres: 50 al 59

- Introduïm els nombres que formen la cinquena desena i realitzem les activitats del LA i del LD.
- Construïm els nombres amb els suggeriments de la PD i amb el material manipulatiu.
- Realitzem les activitats del LA i del LD, i les activitats de les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb el treball cooperatiu suggerit en la PD.

Tasca 3: Col·loquem els nombres per a restar

- Introduïm la resta de nombres de dues xifres amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzem les activitats del LA i del LD.
- Completem amb activitats dels RF i amb el treball cooperatiu suggerit en la PD.

Tasca 4: Quines dades necessite?

- Apliquem les estratègies d'aprenentatge cooperatiu com proposa la PD.
- Presentem el problema amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Resolem el problema de manera individual en el LA.
- Posem en comú en el grup la resolució del problema i la seua solució.
- Treballem en grup els problemes proposats en la PD.

Tasca 5: Quin dia és el teu aniversari?

- Introduïm la sèrie dels mesos de l'any segons els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzem les activitats del LA i del LD, i altres activitats dels RF.

Tasca 6: Què hem après?

- Completem el mapa conceptual que es proposa en els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completem amb activitats dels RF i amb el treball cooperatiu suggerit en la PD.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge de l'alumne.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques s'usen diverses estratègies metodològiques:

- Totes les activitats proposades en aquesta unitat permeten que el professorat avalue el grau de comprensió i d'interiorització de conceptes al qual arriba l'alumnat. En observar com

encerclen, unixen, pinten, completen i responen, el professorat sabrà el nivell en què es troben i el grau d'habilitat per a executar aquestes activitats. Segons les necessitats de l'alumnat, insistirem més en el reforç o en els conceptes nous.

- El nostre primer pas serà sempre comprovar els coneixements previs de l'alumnat per a partir d'aquests. La làmina motivadora i l'apartat «Què en sabem» ens ajudaran a descobrir aquest punt d'inici.
- **Nombres.** Al llarg de tota la unitat didàctica són moltes i variades les situacions en les quals es treballa la lectura i l'escriptura dels noms dels nombres del 50 al 59, així com la composició i la descomposició d'aquests nombres i l'associació del nom del nombre amb la seua grafia a través d'un dictat.
- **Operacions.** Calcularem restes de nombres de dues xifres, aprenent a col·locar les xifres segons l'ordre d'unitats i desenes.
- **Càlcul mental.** Se suggerix que cada sessió incloga un temps programat per al càlcul mental. S'ha de procurar el mínim de dispersió: silenci, ordre i atenció per a fer possible la concentració; per això, es recomana que siga a l'inici de la sessió de matemàtiques. El temps emprat serà curt, ja que es realitzaran deu exercicis, de sumar i restar 7 i 8 a nombres d'una xifra, en aquesta unitat.
- **Resolució de problemes.** Es pretén habitar l'alumnat a seguir certs mètodes de treball a l'hora de resoldre un problema. Durant aquest segon trimestre posarem èmfasi en l'elecció de les dades necessàries, tant de la il·lustració com del text i, per a això, és fonamental ensenyar-los a fer una lectura pausada i comprensiva del text del problema.
- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Treball en grup cooperatiu en el desenvolupament d'activitats i projectes: fer grups de 3 o 4 alumnes i utilitzar les estructures de treball cooperatiu suggerides en la guia del professor per a treballar els principis de definició d'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara. Es recomana l'aprenentatge cooperatiu aplicant les metodologies de lectura compartida, full giratori, llapis al centre i mapa conceptual compartit.
- Posada en comú en gran grup, després del treball individual o grupal.

8. RECURSOS

Els materials de suport següents poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts de l'àrea de Matemàtiques:

- Recursos fotocopiabls de la proposta didàctica, amb activitats de reforç, d'ampliació i d'avaluació.
- Quaderns complementaris del llibre de l'alumne.

A més, es proposa la utilització del material manipulatiu següent per a facilitar l'adquisició dels continguts presentats:

- Àbacs, reglets, blocs multibase, etc., que potencien la manipulació i reforcen la comprensió del sistema de numeració decimal.
- Recta numèrica graduada, per a situar i localitzar nombres.
- Targetes de cartolina amb les grafies dels nombres presentats.
- Targetes de cartolina amb les sumes presentades en l'activitat de càlcul mental. Tindran el resultat de l'operació imprès per darrere.
- Dòmino de sumes i restes.
- Un calendari on localitzar els dies de la setmana i els mesos de l'any.

- Baralla francesa per al càlcul mental.
- Material fungible com cartolines, plastilina, gomets...

Recursos digitals

- Llibre digital: l'alumnat podrà reforçar o ampliar els continguts estudiats utilitzant els recursos digitals disponibles.
- CD que acompanya la proposta didàctica, amb els recursos fotocopiables.
- Pàgina Web: <http://anayadigital.es>

9. EINES D'AVALUACIÓ

- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiables de la unitat i al llibre digital).
- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Altres recursos: rúbrica, diàna, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies manejaré per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han aconseguit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?